

R

REVEIL-SERIE

BLIJ VOORUITZICHT

ABRAHAM HELLENBROEK

No. 517

SEPTEMBER 2015

ABRAHAM HELLENBROEK

Abraham Hellenbroek werd geboren te Amsterdam op 3 december 1658. Hij was de zoon van de koopman Johannes Hellenbroek en Elisabeth Kluft. Thuis ontving hij een godsdienstige opvoeding.

Aan de Illustre School in Amsterdam volgde hij voorbereidend onderwijs, waarna hij in 1677 theologie ging studeren aan de universiteit van Leiden. Na de voltooiing daarvan werd hij in 1682 tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Zwammerdam. Vervolgens diende hij de gemeenten van Zwijndrecht (1691), Zaltbommel (1694) en Rotterdam (1695). Toen hij nog in Zwammerdam stond, trouwde hij op 21 februari 1690 te Rotterdam met Geertruida van der Hoeven, dochter van Nicolaas van der Hoeven, koopman en regerend schepen te Rotterdam. In 1728 ging Hellenbroek met emeritaat. Hij overleed in Rotterdam op 16 december 1731. Zijn vrouw overleefde hem meer dan twintig jaar, zij overleed in 1753.

Abraham Hellenbroek werd in aanvang getypeerd als coccejaan, maar na een geestelijke omme-

keer, die omstreeks 1690 plaatsvond, koos hij voor de voetiaanse stroming in de kerk. Hij was een befaamd prediker. Sommigen (o.a. Melchior Leydekker en Johannes à Marck) beschouwden hem als de bekwaamste kanselredenaar van zijn tijd. Zijn prediking kenmerkte zich door een sterke analyse van de tekst. Daarbij was hij niet afkerig van vergeestelijking van bijbelteksten, zoals o.a. blijkt uit zijn verklaring van het Hooglied. In de toepassing legde Hellenbroek meestal grote nadruk op de praktijk van de godzaligheid. Hij pleitte zeer voor levensheiliging, besteedde aandacht aan de actualiteit en toonde zich zo een praktische en pastorale zielzorger. Vooral in zijn tijdpreken ijverde hij voor een reformatie van de zeden onder het volk en de dienaren van overheid en kerk. Van zijn diaconale instelling getuigt het feit dat hij giften inzamelde voor de Hugenoten op de Franse galeien. De giften droeg hij over aan de Waalse diaconie in Rotterdam.

Opvallend is zijn irenische visie op de Joden. In zijn werk “De evangelische Jesaja” beschouwt hij hen als de stam waarop de heidenen zijn geënt; bekeerde Joden en bekeerde heidenen vormen de Kerk van het Nieuwe Testament.

Al in zijn eerste gemeente beijverde Hellenbroek zich voor de verbetering van de catechese. Dat leidde in 1706 tot de uitgave van een geheel nieuw catechisatieboekje, getiteld: “Voorbeeld der goddelijke Waarheden”. Het beleefde tientallen herdrukken, en wordt tot op vandaag gebruikt in vele gemeenten. Er verscheen in de zestiger jaren van de vorige eeuw ook een hertaalde uitgave: “De Geloofsleer voor onze christelijke jeugd” (Oostburg z.j.).

Tijdens zijn leven verschenen zijn prekenbundels “De evangelische Jesaja” (1701-1703) en “Het Hooglied van Salomon” (1718-1720). Na zijn overlijden werden nog enkele prekenbundels van hem voor de pers gereed gemaakt door zijn neef Frederik Hendrik Hellenbroek, namelijk “Bijbelse Keurstoffen” in twee delen (1733-1734), “De kruis triomf van Vorst Messias” (1737), en “Nuttige Mengelstoffen” (1742). Naar het oordeel van deze neef stelde Abraham Hellenbroek in zijn preken alleen die zaken aan de orde die in het kader van een zorgvuldige exegese echt gezegd moesten worden. Daardoor vielen zijn preken niet lang uit.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pg. 237-238.

De hierna volgende preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. Het is de tweede preek over dit Bijbelgedeelte. De eerste preek (over vers 25a) is in de Reveilserie uitgegeven onder nr. 515 (juni-juli 2015). Van deze tweede preek luidt de oorspronkelijke titel: “Het blijde vooruitzicht of de welgefundeerde hoop van de oprechte Job over zijn zalige opstanding op de jongste dag”. De preek is afkomstig uit het boek “Nuttige Mengelstoffen” (1742).

BLIJ VOORUITZICHT

door

ABRAHAM HELLENBROEK

“En Hij zal de laatste over het stof opstaan; en als zij na mijn huid dit door-knaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Die ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde.”

Job 19:25b-27a

De Heere Jezus spreekt tot Zijn discipelen een vertroostend woord: ‘Ik leef en gij zult leven.’ Zij waren bedroefd omdat Hij hun had aangekondigd dat Hij hen zou verlaten door Zijn dood en hemelvaart. Hij had hun verschillende redenen gegeven om toch moed te grijpen. In het bijzonder had Hij hun beloofd dat Hij na Zijn dood weer zou opstaan en naar de hemel opvaren en in Zijn plaats hun Zijn Geest als een Trooster zou zenden. Hij zal dus door Zijn opstanding weer gaan leven en daarin verheerlijkt worden. De troost

die zij volgens Zijn eigen Woord daaruit kunnen putten, is dat zij ook met Hem zullen leven: 'Ik leef en gij zult leven.' Zeker, dat Christus leeft, heeft als onafscheidelijk gevolg dat de Zijnen ook zullen leven. Want Hij is opgestaan, opdat Hij ook voor anderen de Opstanding en het Leven zou zijn, Johannes 11:25. Hoe zou het ook anders kunnen? Een levend hoofd moet een levend lichaam hebben met levende leden die daarmee verbonden zijn. Een dode bruid past niet bij een levende bruidegom. Dit is een zó vanzelfsprekende gevolgtrekking dat Paulus deze twee waarheden - 'Ik leef en gij zult leven' - met elkaar verbindt in 1 Korinthe 15. Beide zijn ze waar of beide moeten ze verworpen worden. In een lang betoog legt Hij de Korinthiërs uit dat, indien Christus opgewekt is, het dwaasheid zou zijn te zeggen dat er geen opstanding van de gelovigen bestaat. Omgekeerd, als er geen opstanding van de gelovigen bestaat, is Christus ook niet opgewekt, vers 12 en 13.

Dit is een waarheid, toehoorders, waarvan de gelovige Job in het verband van de vorige tekst belijdt dat hij die reeds in de verte gezien en geloofd heeft. Hij deed daar de gelovige uitspraak:

‘Ik weet: mijn Verlosser leeft.’ Job zag door het geloof dat zijn Goël en Verlosser toen reeds leefde in de kracht van een eeuwigdurend leven. Door de toepassing van de komende verdiensten als Middelaar en door Zijn dood als Verlosser zal Job ook met zijn Goël leven en dat tot in eeuwigheid. Let er eens op wat hij als gevolg daarvan voor zichzelf verwacht. Dit is het belangrijkste: als mijn Goël leeft, zal ook ik eens leven. Dit is de inhoud van de tekst die we voorgelezen hebben: *En Hij zal de laatste over het stof opstaan*, en wat er verder volgt.

We vinden in onze tekst twee hoofdzaken:

1. *Job verwacht*: zijn Goël zal als vrucht van Zijn leven *de weg openstellen* tot de verwachting van Job: ‘En Hij zal de laatste over het stof opstaan.’
2. *Wat Job verwacht*: ‘En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Die ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde.’

1.

Onze tekst bevat woorden met een veel omvattende inhoud. Er bestaat een ongelooflijke verscheidenheid aan vertalingen en verklaringen. Het is voor mij onmogelijk me in deze zee te begeven; ik zou pas na lange tijd weer aan land komen. Omdat de meesten van u de grondtaal niet kennen, zal het voor u ook niet nuttig zijn. Ik zal me daarom beperken tot de hoofdzaken van het verband en het doel van de tekst.

Job zegt dat hij gelooft dat zijn Goël leeft en zal leven tot in eeuwigheid. Hij zegt hier ook te geloven dat deze Goël niet zonder vrucht, niet tevergeefs leeft voor Zijn gelovige volk, en dus ook voor hem zelf. Dat is de reden waarom hij eens over het stof zal opstaan. Het woordje ‘en’ verbindt dit met het voorgaande als gevolg: ‘Hij zal de laatste over het stof opstaan.’ Na zorgvuldige afweging kies ik voor de vertaling: Hij zal *ten* laatste opstaan, in plaats van *de* laatste opstaan. Dat is dus ten laatste dage of in het einde van de tijd van de wereld. De tekst wordt veel duidelijker als we denken aan de laatste of ook wel de jongste dag. Dan zal de levende Goël opstaan. Over Hem gaat het in het voorgaande en Hij wordt in het verband hier ook bedoeld. Het

woord in de grondtaal betekent in het algemeen ‘opstaan’. Dit woord wordt meestal gebruikt als het gaat over de Heere, Die – om het zo te zeggen – opstaat nadat Hij Zich een tijd stil heeft gehouden en Zich nu gereedmaakt voor de uitvoering van een bepaald werk.

Dit kan in twee betekenissen worden opgevat. Er wordt van Hem gezegd dat Hij in toorn opstaat tot het oordeel en de ondergang. We lezen: Sta op Heere, in Uw toorn, Psalm 7:7, en op andere plaatsen. Maar dat Hij opstaat, kan ook in het voordeel zijn van iets of iemand; dan laat het een gunstbewijs zien en is het tot verlossing. De dichter van Psalm 3 zegt: ‘Sta op, HEERE, verlos mij, mijn God.’ In deze laatstgenoemde betekenis lees ik de tekst. Werd de Goël zojuist een Verlosser genoemd, hier zal Hij Zich nu ook als zodanig bewijzen. Hij zal opstaan om te verlossen. Voor wie of wat zal Hij dit doen? Hij zal over het stof opstaan. Ik versta daaronder de gestorven lichamen, niet alleen van Job, maar ook van alle anderen die door hun Goël verlost zullen worden. Ze zullen door de dood terugkeren tot het stof, zoals er van alle mensen gezegd wordt: ‘Want gij zijt stof, en gij zult tot stof weerkeren,’ Genesis 3:19. Zo worden zij terecht ‘stof’ genoemd. In

Psalm 30 wordt gevraagd: ‘Zal U het stof loven?’ Het opstaan over dat stof zal zijn tot voordeel ervan, zoals de vertaling van de grondtaal luidt. Het stof zal weer bij elkaar verzameld en dan opgewekt worden en tot leven komen. Het zal worden opgewekt en gebracht tot een staat van onsterfelijkheid en eeuwige gelukzaligheid. De Rechter zal dan over dit stof een gunstig oordeel vellen en het tot Zich nemen in Zijn heerlijkheid. Met dat doel zal Hij ten laatste over dat stof opstaan. Nadat Hij gedurende een lange tijd in de hemel aan de rechterhand van Zijn Vader gezeten heeft en als het einde van alle dingen gekomen is, zal Hij met macht en majesteit komen om dit deel van het verlossingswerk uit te voeren als de levende Goël. Hij Die Zelf leeft, zal en moet ook Zijn volk tot het leven brengen. Daarom wordt dit met nadruk de verlossing van onze lichamen genoemd, Romeinen 8:23, en de dag van de verlossing, Efeze 4:30.

Zie, dit is naar mijn mening de betekenis van de tekst, geplaatst in het verband met wat voorafgaat.

Het begint met: ‘Ik weet: mijn Verlosser leeft,’ en dan volgt: ‘En Hij zal de laatste over het stof opstaan.’ Dit sluit niet uit dat Hij dan ook als een

rechtvaardige Rechter zal opstaan over het stof van de goddelozen om dat op te wekken. Job bedoelt dat echter hier niet, maar hij spreekt in het geloof over de blijde verwachting van zichzelf en van alle gelovigen.

2.

We hebben gezien dat de Goël op de jongste dag het stof van Zijn verlore volk zal gaan opwekken en het is dan ook heel gepast in dit verband de verwachting van Zijn bijzondere opstanding daarop te funderen. Job stelt vooraf vast dat hij eerst iets moet meemaken, namelijk: ‘als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben.’ Daarna spreekt hij over de hoop van zijn zalige opstanding: ‘dan zal ik uit mijn vlees God aanschouwen.’

Iets wat zal opstaan, moet eerst gevallen zijn. Ook Job gaat daarvan uit: ‘en als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben.’ In de grondtaal staat er eigenlijk: En na mijn huid zullen zij dit doorknagen, doorboren, verbrijzelen. ‘Er is geen man die leeft die de dood niet zien zal, en die zijn ziel zal bevrijden van het geweld van het graf’, Psalm 89:49. Job verwacht dat dit hem ook zeer spoedig zal overkomen. Zijn lichaam scheen al af

te sterven, terwijl hij nog leefde; het was een graf voor de wormen vanwege zijn etterende zweren. Met de uitspraak: ‘als zij dit doorknaagd zullen hebben’ wijst hij als het ware met zijn vinger naar zijn lichaam. Hij noemt zijn lichaam niet, want het is niet de moeite waard het te noemen, omdat het zo ellendig, mismaakt en uitgemergeld is. Ook is het niet nodig dat de wormen worden genoemd, omdat zij altijd de gestorven lichamen doorknagen. Als zij dit zullen hebben doorknaagd, verteerd en veranderd in stof, zoals dat met alle gestorven lichamen gebeurt, zal dit ook gebeuren met alles wat tot mijn lichaam behoort: huid, vlees en gebeente.

Zie, in deze verwachting leeft Job, en hij spreekt er in het geloof onbevreesd over. Waarom? Omdat hij voorziet dat hij niet altijd aas voor de wormen en verbrijzeld stof zal blijven. Het is zijn gelovige verwachting dat hij uit zijn vlees God zal aanschouwen, nadat ze zijn huid en lichaam doorknaagd zullen hebben. Hij zegt: ‘Als de voor mij bestemde tijd tot de opstanding, tot het opstaan van mijn Goël ook over mijn stof, voorbij zal zijn, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen.’ Hij verwacht dat hij, nadat door de wormen is doorknaagd en tot stof is geworden, weer vlees,

levend vlees, dat is een volledig levend lichaam, zal krijgen. Want anders kan hij daaruit God niet aanschouwen. Dat lichaam zou hij ontvangen door de opstanding van de Goël over zijn stof. Hij laat zien dat hij de wetenschap, het geloof en de verwachting bezit dat zijn vlees opnieuw zal opstaan. Dit is het belangrijke geloofsartikel dat in de Heilige Schrift bij herhaling wordt bekendgemaakt. Ja, hij verwacht de opstanding van zijn vlees. ‘Ik zal,’ zegt hij, ‘vanuit mijn vlees God aanschouwen.’ Als men dit vergelijkt met de opstanding van de Goël over het stof, kan hij daaronder geen ander, vreemd en nieuw geschapen vlees verstaan, want wat zou anders het profijt zijn van de opstanding over het gestorven stof? Maar hij verstaat er noodzakelijkerwijs zijn eigen lichaam onder, dat opstaat uit zijn eigen stof. Hij belijdt op deze manier dat zijn opgewekte lichaam en dat van anderen wezenlijk hun eigen lichaam blijft, hetzelfde lichaam dat zij hier bezaten. Anders is er geen sprake van een opstaan, maar van een schepping. Anders zou de Goël voor het stof geen betekenis hebben. Het is het geloof van de heiligen: ‘En velen van hen die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigen leven, en genen tot versmaadheden,

en tot eeuwige afgrijzing', Daniël 12:2. Jezus zegt: 'Die in de graven zijn, zullen Zijn stem horen en zullen uitgaan; die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis', Johannes 5:28-29. 'Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen', 1 Korinthe 15:53. In deze betekenis spreekt Job over zijn vlees; daarin verwacht hij zijn opstanding.

Maar er wordt gesproken over een *zalige* opstanding, en dit is het gevolg van het aanschouwen van God vanuit zijn vlees. Met het zien of aanschouwen van God wordt vaak de toekomstige heerlijkheid bedoeld, maar er wordt zo ook wel gesproken over God in het algemeen. Wij lezen dat Zijn dienstknechten Hem zullen dienen en Zijn aangezicht zullen zien, Openbaring 22:3-4. Sommigen lezen hier dan ook dat het aanschouwen van God betekent: het meest volmaakte kennen van God met een volmaakt verlicht verstand, een in de hoogste graad vertrouwelijk en onmiddellijk genieten van God. Aan zo'n geestelijk en onlichamelijk zien en aanschouwen in heerlijkheid moeten we hier ook zeker denken en het niet

uitsluiten. Omdat de letterlijke tekst spreekt over een lichamenlijk en een werkelijk zien en aanschouwen, zijn de meeste uitleggers van mening – en daar sluiten we ons bij aan – dat hier gesproken wordt over het aanschouwen van God, zoals Die in het vlees verschenen is: de Goël Die over het stof zal opstaan. Als hier over God gesproken wordt, wordt dus Christus bedoeld als de Zoon van God naar Zijn goddelijke natuur, de waarachtige God en het eeuwige leven, 1 Johannes 5:20. Job laat zien dat hij Hem kent en erkent als God, Die hij vanuit zijn vlees zal aanschouwen. Hij zal Hem zien in een zichtbare, menselijke natuur. In die natuur is Hij de Goël van Job en is Hij met Job verbonden in bloedverwantschap. Job laat zien dat hij Hem kent als de God-mens, de Immanuël (Jesaja 7:14), Die zoveel het vlees aangaat uit de vaders is voortgekomen, Welke is God boven allen te prijzen in eeuwigheid, Romeinen 9:5.

Het zien vanuit zijn vlees, dat is het zien van God vanuit zijn opgestane lichaam, houdt in de eerste plaats in dat Job Hem zal zien zoals Hij zichtbaar in Zijn verheerlijkte, menselijke natuur zal verschijnen om alle mensen op te wekken en te oordelen. Dit zal gepaard gaan met zoveel te-

kenen van goddelijke majesteit dat er zeker even veel van Zijn godheid als van Zijn mensheid zal worden gezien. Om die reden wordt Hij hier ook met de naam God genoemd. In de tweede plaats wordt hier ook bedoeld het blijvende en eeuwigdurende aanschouwen van de verheerlijkte Godmens in de hemel, na het oordeel. Job zal daar ook met zijn lichaam opgenomen zijn en zal dan altijd bij de Heere zijn.

Dat is het zien waarvan Johannes met betrekking tot de Heere Jezus spreekt: ‘Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is,’ 1 Johannes 3:2.

Dit zien breidt Job nog verder uit met de woorden: ‘Die ik voor mij aanschouwen zal’. Het eerste wat hij ervan zegt is dat hij Hem voor zich aanschouwen zal: ‘Die ik *voor mij* aanschouwen zal’. De goddelozen zullen Hem ook zien in Zijn komst, maar niet *vóór*, maar *tegen* hen, om hen als een wrekende Rechter te doden. Als hij zegt: ‘Die ik *vóór* mij aanschouwen zal’, is dat opnieuw een geloofsuitspraak. Het gaat er niet

alleen om dat ik erbij ben en mijn ogen het zien, maar de diepe inhoud van de grondtekst is dat het mij ten goede komt en tot mijn voordeel is. Mijn geluk, vreugde en zaligheid zullen volmaakt zijn. Hij zal alles voor mij zijn en worden, wat Hij zijn en worden kan. Alles wat Hij is en bezit, is voor mij. In het oordeel zal Hij niet tegen mij zijn, maar mij genadig vrijspreken. In de hemel zal Hij eeuwig voor mij alles in allen zijn met de heerlijkste bewijzen van Zijn alles vervullende nabijheid.

Het tweede wat Job er nog aan toevoegt, is: ‘en mijn ogen zien zullen’. Dit is om het aanschouwen vanuit zijn vlees verder toe te lichten. Hij zou Hem met zijn ogen zien. Nu zag hij Hem door het geloof, hoewel heel gebrekkig; maar dan zal hij Hem met eigen ogen zien. Na de opstanding zal hij Hem vanuit zijn vlees met zijn eigen ogen werkelijk en lichamelijk zien in Zijn mensheid. Hij zal Hem zien in Zijn werkelijke gedaante en in de verheerlijkte eigenschappen van Zijn mensheid. Hij zal Hem zien in Zijn glans en heerlijkheid, in de wonderlijke gebeurtenissen van Zijn opstanding over het stof, in Zijn komen ten oordeel en de voltrekking daarvan, en ten

slotte in Zijn verschijning in de hemel onder alle heiligen.

Dit alles sluit hij af met de toevoeging: 'en niet een vreemde'. Ik zal hier niet al te uitvoerig ingaan op de diverse verklaringen die er bestaan. Het komt ongeveer op het volgende neer.

Sommigen denken dat de woorden betekenen: niet een vreemd of een ander oog, niet een vreemd of ander lichaam dan ik nu heb. Mijn ziel zal niet in een ander lichaam, maar in ditzelfde lichaam aanwezig zijn. Het is een belijdenis die aansluit bij het voorgaande over de opstanding van hetzelfde vlees.

Men kan ook zo lezen: 'en niet een vreemde, een vreemdeling'. Dat is iemand die God niet kent, vreemd staat tegenover Zijn verbond, het geloof en de ware hoop. Job sluit hier dus allen die God niet kennen uit van het zien van de Goël als hun Verlosser. Zij zullen Hem wel zien, maar als een vreemde, niet voor zichzelf. Job spreekt hier uit dat hij deze verwachting alleen heeft voor zichzelf en voor alle bondgenoten van God. Hij wil met deze uitspraak zijn vrienden, die hem voor een huichelaar en een vreemde van God schijnen te houden, overtuigen dat hij in het geloof als een zekerheid durft te belijden, wat een vreemde

nooit zou kunnen doen: ‘Die ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde.’

Deze beide verklaringen voldoen wel en als ik uit een van beide zou moeten kiezen, zou ik aan de laatste de voorkeur geven. Ik heb nog wel enige bedenkingen. We kunnen de woorden ‘een vreemde’ ook betrekken op de Goël van Job. De goëls waren geen vreemden, maar nabestaanden. ‘Ik weet dat mijn Verlosser leeft en Hij zal de laatste over het stof opstaan en mijn ogen zullen Hem zien en niet een vreemde.’ De betekenis is dat ik Hem voor mij zal aanschouwen – o, wat een blijde verwachting! – Die voor mij geen Vreemde zal zijn. Hij zal voor mij geen Vreemde zijn, zoals nu in mijn ellendige omstandigheden het geval lijkt te zijn; maar dan zal Hij in Zijn kracht tonen mijn Goël te zijn en niet een Vreemde. Ieder geeft de voorkeur aan zijn eigen mening, maar ik denk dat deze gedachte met het voorgaande niet in tegenspraak is.

Toepassing

Dit is, mijn toehoorders, de heerlijke verwachting van de oprechte Job, waarmee hij zich versterkt in zijn ellende en verdriet. O gelovigen, kinderen van God, dat u ook steeds deze hoogte van het geestelijke leven zou mogen bereiken! En waarom zou u dit niet kunnen? Wat Job hier verwacht, zult u ook zeker ontvangen. U zult het ook zeker eens ervaren dat zij na uw huid dit doorknagen zullen. Dit betekent dat u zult sterven en dat uw lichaam in het graf zal vergaan tot stof. Maar wat betekent het voor u als gelovige dat uw dode lichaam voor een tijd in het stof ligt, terwijl uw ziel ondertussen leeft in het zien van God en de verheerlijkte Goël in de hemel? Hoe zwaar weegt dat? U kunt toch zeker verwachten dat uw Verlosser ook eens over uw stof zal opstaan en dat weer in heerlijkheid levend en nieuw zal maken. U zult uit uw vlees God aanschouwen: ‘Die u voor u aanschouwen zult, en uw ogen zien zullen, en niet een vreemde’.

O gelovigen, gaat uw hart nu al niet open met een brandend verlangen naar zo’n heerlijk vooruitzicht? Hoe kunt u het hier als vreemdelingen nog uithouden, terwijl er in de hemel zo’n grote schat op u wacht? Wat heeft het volk van de Heere toch

een grote schat. Zij mogen in dit leven al zo veel zien van Jezus, de Borg van hun zielen, en in de hemel zullen ze nog oneindig veel meer van Hem zien. Ja, kinderen van God, is het nu al niet veel wat u ziet door de kennis, door het geloof en door de ervaring? Maar wat zal het eens worden als de tijd aanbreekt, dat uw ogen Hem zien zullen zoals Hij is!

Er is nu nog zoveel onkunde, zoveel duisternis, zoveel ongeloof, zoveel tegenstand. Maar wat zal het eens zijn als de tijd komt dat uw ogen Hem zien zullen zoals Hij is, in Zijn dierbaarheid en heerlijkheid, die u nu niet kunt bevatten en begrijpen. O, wie zal met mij niet uitroepen: 'Mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.'

O, ongelukkige wereld, wat bent u in een ellendige toestand, omdat u het voorrecht waarin Job zich zo gelovig verheugde, moet missen. U zult de heerlijkheid van de Heere Jezus in der eeuwigheid niet kunnen zien. Zulke mensen zijn er méér dan velen zullen denken. Het zijn mensen die de Heere Jezus hier niet hebben liefgehad, maar zij hebben Hem tot hun eigen ondergang veracht en tegen Hem gezegd: 'Wij willen niet dat Hij koning over ons is.' Het zijn mensen die hier nooit

ogen gekregen hebben om Hem te zien in het Evangelie. Ze hebben vaak zelfs geen ogen voor de algemene kennis van de Heere Jezus. Ze hebben vooral geen ogen voor een geheiligde kennis. Ze hebben geen ogen voor een waar en werkzaam geloof in deze grote Verlosser, de Heere Jezus. Die mensen zullen Hem ook niet zien en Hem niet in een zalig genieten kunnen ontvangen. Zij hebben hier naar alles gekeken behalve naar Jezus, en hebben hiermee laten zien dat het toekomstige aanschouwen van de godzalige Job door hen niet is gezien en evenmin een plaats had in hun hart. Wat zullen deze mensen het moeilijk en zwaar krijgen! Zij zullen de Heere Jezus voor zichzelf nooit zo zien als de godzalige Job, want hun ogen zullen de geëerde Koning nooit zien. Wat zeg ik, nooit zien? Ja, waren ze maar zo gelukkig. Ze zullen Hem eens zien zoals ze Hem liever niet willen zien. Ze zullen Hem zien als Hij tot hen komt als een Vijand en een vertoornde Rechter. Als ze Hem zien, zullen ze de wens uitspreken: 'Bergen, val op ons en heuvelen bedek ons en verberg ons van het aangezicht van Hem, Die op de troon zit, en van de toorn van het Lam', Openbaring 6:16. Ze zullen Hem nooit zien als een Vriend en Verlosser, Die voor hen

vol is van heil en zegen. Ze zullen Hem ook nooit zien in Zijn eeuwige heerlijkheid in de hemel. Ongelukkige mensen, u zult dat zalige gezicht voor eeuwig moeten missen, maar in plaats daarvan alles wat het meest verschrikkelijk is, eeuwig moeten zien. Want als de dood komt, zult u met uw ogen ook zien. Maar wat een ellendig gezicht zult u hebben van de rampzaligheid. U zult uzelf zien met een onverdraaglijk afgrijzen en met een knagend berouw over uw onverstandige nalatigheid, en dat onder een ondraaglijke pijn van een eindeloos vuur. U zult rondom u de verdoemde zielen zien, die een eeuwig gekerm, een ellendig gehuil en een verschrikkelijk tandengeknars laten horen. U zult de duivel zien, die aanstoker van uw ondergang; en nu niet meer onder de schone schijn van mooie beloften, maar als uw eeuwige beul van een eindeloze terechtstelling. U zult de hel zien met al haar ellende en vervloeking, en dat met een eindeloos verdriet en eeuwige verschrikkingen.

O, stel toch alles in het werk om die zalige verwachting te hebben dat u bij uw dood de Heere Jezus als uw Goël zult ontmoeten en niet als een vreemde.

Maar gelovigen, onze tekst is vooral voor u bestemd. Wat is uw verwachting rijk! Hef uw hoofden omhoog, oprechte zielen; het zal uw hemel in de hemel zijn. O zalig voorrecht: ‘als de wormen uw huid doorknaagd zullen hebben, zult u uit uw vlees God aanschouwen.’ Wat een zalig gezicht: ‘die u voor u aanschouwen zult, en uw ogen zullen Hem zien, en niet een vreemde.’ Uw lieve en dierbare Jezus, uw Goël, uw Bruidegom, uw Man, uw Zielsvriend, Die al in de eeuwigheid onverdiend Zijn oog op u heeft laten vallen in liefde. Hij heeft voor u, om uw Losser te kunnen zijn, die grote reis ondernomen en is vanuit de hemel naar de aarde gekomen. Hij heeft in Bethlehem de hemelse legerscharen op de been gebracht om Hem te zien in de kribbe, de herders in het veld, de wijzen uit het oosten. Het is die Jezus, Die met Zijn bloedende wonden voor u aan het kruis heeft gehangen; van Wie u in het Evangelie zoveel leest en van Wie u in de prediking zoveel hebt gehoord. Op Hem hebt u door het geloof heel uw zaligheid geworpen. U hebt uzelf met Hem in het huwelijk verbonden als de meest heerlijke Bruidegom van de ziel, zonder Hem ooit te hebben gezien. U hebt zoveel tere blijken van Zijn liefde ontvangen en u hebt zoveel ver-

borgen ontmoetingen mogen genieten.

Hij heeft in dat alles zo vriendelijk met u gehandeld en al Zijn volmaakte eigenschappen als het ware aangewend om u door deze woestijn te leiden naar het land van uw eeuwige rust. O, u zult die waardige, die voortreffelijke, die heerlijke, die volmaakte Heere Jezus zien. Ja, ja, kinderen van God, uw ogen zullen Hem zien en niet een vreemde. Abraham heeft met verheuging hier op aarde verlangd Zijn dag te zien, en Augustinus beschouwde het als een van de grootste zaken om Jezus te zien in Zijn menselijke natuur. Maar, o gelovigen, het zal veel heerlijker zijn om Jezus te zien in de hemel, te zien in het vlees en dan met eer en heerlijkheid gekroond. Blijf er toch eens even bij stilstaan. Hoe kan de aarde u nog vasthouden en hoe kan het zijn dat er nog iets is wat u aan haar bindt? Waarom vliegt uw ziel niet weg uit haar gevangenis? Waarom heeft ze geen sterkere begeerte om ontbonden te zijn en met Christus te zijn? (Filippenzen 1:23). O, zalig, zalig aanschouwen van de Heere Jezus! Uw ogen zullen Hem zien en niet een vreemde.

Kom dan, volk van God, maak er in dit leven reeds uw werk van en probeer u voor te bereiden op het zalige aanschouwen van Jezus in de he-

mel. Om dat te bereiken, moet u hier steeds meer afzien van alles wat geen Jezus is. De ogen en de harten die in de hemel met niets anders vervuld zijn dan met Jezus, moeten ook hier zich alleen voor Jezus gereed maken en op Hem gericht zijn. Laten uw ogen ook nu al vertrouwd raken met dat gezicht, dat u eenmaal en dan altijd zult hebben. Zult u Hem dáár zien zoals Hij is, probeer dan door het geloof, zoveel als het u mogelijk is, al van Hem te zien wat Hij in dit leven is. Al kunt u Hem nu niet zien zoals u Hem eens in de hemel zult zien, probeer toch zoveel mogelijk vorderingen te maken in dat zien, in de geestelijke vreugde, in de vastheid en onveranderlijkheid en in de liefde tot de Heere Jezus. Grijp de verwachting naar het toekomende aan tot een bemoediging op uw weg naar de hemel. Er zijn op uw weg door dit leven zoveel tegenvallers en moeilijke omstandigheden, die uw verblijf op de aarde voor u zwaar maken. Uw kennis van de Heere Jezus is nog gebrekkig en door ongeloof bent u onstandvastig in de dingen die u nu nog niet ziet. U kent tijden van duisternis en gemis van de Heere Jezus.

O kinderen van God, geloof het maar en laat u tot uw troost bemoedigen. Uw Verlosser leeft en uw

ogen zullen Hem zien, en niet een vreemde. Wat een zalig en alles overtreffend zien! Wie zou daar met zijn hart niet naar verlangen!

Het zal daar een aanschouwen van Hem zijn dat volmaakt is en alles overtreft, waarnaar u zo dikwijls hebt verlangd. Het zal ook een aanschouwen van uw Verlosser zijn in verwondering en aanbidding. Ja, uw ogen zullen Hem zien, en niet een vreemde. Het zal ook een aanschouwen zijn waarin uw hart zich verliest in dat onveranderlijke, waarvan u nooit spijt zult krijgen. Wanneer u uw Goël ziet, zult u steeds met uw hele hart in heilige liefde tot Hem ontvlammen en geheel en al met Hem voldaan zijn. Uw ziel zal in dit aanschouwen veranderd worden door de stralen die vanuit Hem op u zullen schitteren. U zult daarvoor blinken als de glans van het hemelgewelf. En wat uiteindelijk alles goed zal maken, is dat u uw Goël, uw Losser, eeuwig zult zien en dat met een aanhoudend en ongestoord genot. U zult Hem zien zoals Hij is.

O, heerlijke gelukzaligheid! O, gelukzalige heerlijkheid. Kijk er reikhalzend naar uit. De tijd zal komen dat u, als zij uw huid doorknaagd zullen hebben, uit uw vlees uw God voor u aanschouwen zult. Uw ogen, o kinderen van

God, zullen Hem dan zien en niet een vreemde,
als u Hem eeuwig zult kennen, genieten, dienen,
verheerlijken, en u u volmaakt verheugen in Zijn
licht.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
aan:

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl